

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeente Woudenberg

Zaak-ID:
23 SEP 2022
beh. ambtenaar
in afschrift aan:
boert bij:

Datum 21 september 2022
Betreft Reactie brief 'Motie steun de boer'

Directoraat-generaal Agro
Directie Strategie, Kennis en
Innovatie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/inv

Behandeld door

Ons kenmerk
DGA / 22.393559

Geachte mevrouw Jansen-van Harten, heer Ruseler en wethouders van
Woudenberg,

Veel dank voor uw brief waarin u aandacht vraagt voor de door de gemeenteraad
van Woudenberg aangenomen motie 'Steun voor de boer - Stikstof' en het
verslag van de informele ontmoeting die u had met Woudenbergse agrariërs.

Als eerste zouden wij er graag onze waardering over willen uitspreken dat u als
gemeente het gesprek aangaat met de Woudenbergse agrariërs over hun zorgen
en over de mogelijke rol voor de lokale overheid. Ook waarderen wij het enorm
dat bijna veertig Woudenbergse agrariërs in gesprek zijn gegaan met hun
gemeente en open over hun zorgen hebben gesproken. Het kabinet begrijpt deze
zorgen en is zich bewust van de sociaaleconomische impact die de stikstofdoelen
hebben voor de toekomst van agrarische ondernemers en hun gezinnen.

In uw brief benadrukt u het belang van het bieden van perspectief voor boeren
om de transitie te kunnen maken naar duurzame, natuurinclusieve, circulaire
landbouw. Een uitwerking van deze beoogde perspectieven zijn uiteengezet in de
perspectiefbrief die 10 juni 2022 aan de Tweede Kamer is gestuurd.¹ De hierin
beschreven perspectieven en mogelijkheden voor agrarische bedrijven worden op
dit moment verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Meer duidelijkheid hierover
volgt via een brief aan de Tweede Kamer.

In uw brief geeft u aan dat er doelstellingen moeten zijn op het totaal van alle
opgaves, en niet alleen gericht op de stikstofopgave. Daar zijn wij het met u eens.
Juist daarom is het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) opgesteld.
Afgelopen juni is de startnotitie NPLG gepubliceerd. Hier wordt een integrale
aanpak beschreven om doelen voor water, natuur (waaronder stikstof) en klimaat
te halen. Door de richtinggevende doelen voor de drie opgaves samen te pakken
in één aanpak wordt voorkomen dat de verschillende maatregelen (bijvoorbeeld
het verbeteren van de waterkwaliteit of maatregelen voor een beter klimaat)
elkaar tegenwerken én dat ondernemers keer op keer geconfronteerd worden met
verschillende eisen en regels.

¹ Kamerstuk 30252, nr. 28.

In de gebiedsgerichte aanpak werkt de provincie Utrecht samen met u als gemeente - maar ook met andere gemeenten, waterschappen, natuurbeheerders, landbouw- en andere belangenorganisaties - de richtinggevende doelen voor natuur, water en klimaat per gebied uit in een gebiedsprogramma. Bij deze aanpak is de inbreng van elke betrokken partij essentieel.

Het realiseren van de doelstellingen voor stikstof vraagt in de ogen van het kabinet zowel actie van de landbouw als van andere sectoren zoals industrie en mobiliteit. Een integrale aanpak is, zoals u aangeeft, dan ook van groot belang. Alleen met alle sectoren samen kunnen wij de stikstofbelasting terugbrengen naar een niveau waarop natuurherstel- en verbetering mogelijk is. Het kabinet heeft daarom aangegeven dat het ook met stikstofemissiedoelen komt voor andere sectoren dan de landbouw. Begin 2023 zullen indicatieve doelen worden gepresenteerd, uiterlijk juli volgend jaar zijn deze definitief. Op deze manier hoop ik dan ook betekenis te geven aan uw oproep.

In het door u bijgevoegde verslag wordt meerdere malen gesproken over de bestemming van de grond die mogelijk vrij zou komen mocht er in specifieke gevallen uiteindelijk worden gekozen voor opkoop. Op dit moment worden de instrumenten grondbank en het financieel afwaarderen van grond in overleg met medeoverheden, maatschappelijke partners en agrariërs uitgewerkt tot concrete voorstellen. Met een grondbank vergemakkelijken we de instap voor jonge boeren en het vinden van ontwikkelruimte. De grondbank helpt, in samenwerking met regionale grondbanken, zowel agrariërs die stoppen als agrariërs die willen blijven. Zo kan de grondbank de vrijkomende grond uitgeven om de blijvende agrariërs te ondersteunen bij het extensiveren, verplaatsen en omvormen van hun bedrijf. Hiermee ondersteunt de grondbank concreet de extensivering die nodig is alsook het versterken van de natuur. Er is hier geen sprake van een verborgen agenda met betrekking tot het bestemmen van vrijgekomen gronden voor woningbouw.

Wij sluiten deze brief graag af met te zeggen dat wij het zeer appreciëren dat u als gemeente het initiatief neemt om persoonlijke ondersteuning te bieden aan agrariërs en hun gezinnen in het kader van psychische nood of financiële problemen. Wij hopen dat dit als inspiratie mag dienen voor andere gemeenten.

